

YAŞAYAN MİRAS FESTİVALİ YEREL SANATKÂRLAR KATILIM MEMNUNİYET ANKETİ

4.05.2025

Tokat Yaşayan Miras Festivali anketi

Tokat Turizm Tanıtma Derneği (TUDER) nin Tokat Sulusokak 'ta yapılan "Tokat Yaşayan Miras Festivali'ne katılan Tokat yerel el sanatkârların katılım memnuniyet anketidir. (02-04 Mayıs 2025)

**TOKAT YAŞAYAN MİRAS FESTİVALİ TOKAT YEREL EL SANATKÂRLARI KATILIM
MEMNUNİYET ANKETİ**

MAYIS 20225

Söz konusu anket Tokat Turizm Tanıtma Derneği (TUDER) tarafından hazırlanmış, sahadaki uygulaması Geleneksel El Sanatları Derneği tarafından yapılmıştır.

ANKETİ HAZIRLAYAN VE ANALİZ EDEN

Tokat Turizm Tanıtma Derneği Yönetim Kurulu Başkanı

KADİR ÖZBİLGİN

ANKETİN SAHADA UYGULANMASINI SAĞLAYAN

Geleneksel El Sanatkârları Derneği Yönetim Kurulu Başkanı

AYŞE DARENDE

ANKET UYGULANMA TARİHİ

02-04 Mayıs 2025

Doküman No: TYMFMA.2025.05

Yayın Tarihi: 06.05.2025

Revizyon No: 00

Sayfa 1 /16

ANKET HAKKINDA

- Etkinliğe ilişkin çıktıların belirlenmesi
- Elde edilen çıktılarından hareketle bir sonraki benzer etkinliklerin daha sağlıklı düzenlenmesi
- Düzenleyicilere yol gösterici olması

YAŞAYAN MİRAS FESTİVALİ YEREL SANATKÂRLAR KATILIM MEMNUNİYET ANKETİ

1

ÖZET

02-04 Mayıs 2005 tarihinde yapılan Tokat Yaşayan Miras Festivali'ne katılan Tokatlı el sanatkârlarıyla "Yaşayan Miras Festivali Yerel Sanatkârlar Katılım Memnuniyet Anketi (02-04 Mayıs 2025)" yapılmıştır.

Söz konusu anket Tokat Turizm Tanıtma Derneği (TUDER) tarafından hazırlanmış, katılım sağlayanlara uygulanması Geleneksel El Sanatları Derneği tarafından ve işbirliği içerisinde gerçekleştirilmiştir.

Söz konusu çalışmada evren ve örneklem büyüklüğü gibi kıstaslar dikkate alınmamıştır. Yapılan bu çalışmada tanımlayıcı, karşılaştırmalı ve destekleyici bilgiler elde etmek amacıyla nitel ve nicel yaklaşım birlikte kullanılmıştır. Bu amaçla Tokatlı el sanatkârları ile mini bir anket gerçekleştirilmiş, anketle bilgisi olan ve dolduranlarla ayaküstü görüşmeler yapılmıştır. Hazırlanan anket formları katılımcılara dağıtılarak doldurmaları istenmiş ve daha sonra toplanarak, ayaküstü yapılan görüşmelerde elde edilen bilgiler ışığında analizleri yapılmıştır.

Anket, gerçekleştirilen söz konusu festivale katılım sağlayanlar açısından festivalin ne tür çıktılar sağladığının ve yerel katılımcıların bu tür etkinliklere yönelik beklentilerinin belirlenmesi amacıyla yapılmıştır.

Çalışma bu tür etkinliklere katılanların (davet edilenlerin) bu tür etkinliklerdeki sorun alanlarını onların "yaşanmış deneyimleri" üzerinden ve onların bakış açısı ile yakalamak ve anlamlandırmayı amaçlamaktadır. Yapılan bu küçük çalışma bu tür etkinliklere katılanların isteklendirme (motivasyon) durumunu ve düzeyi ile ilgili ip uçları vermektedir.

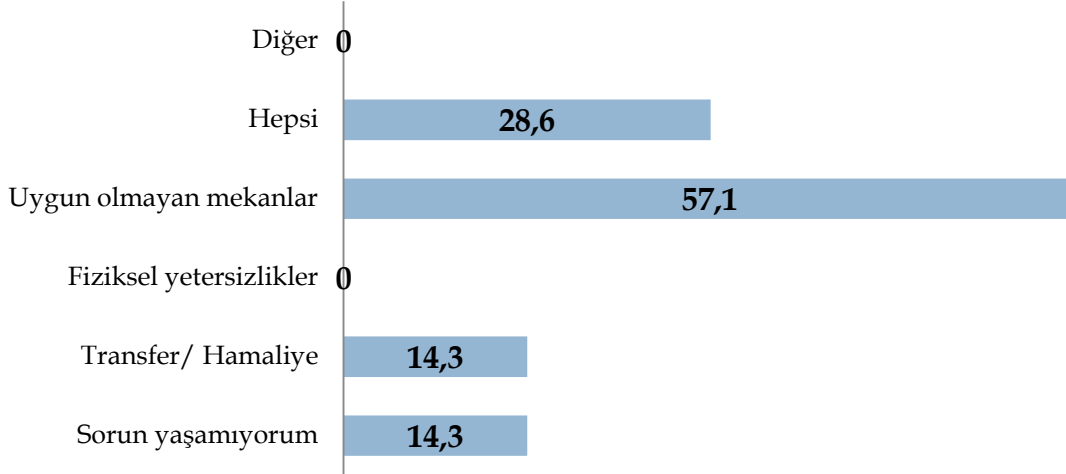
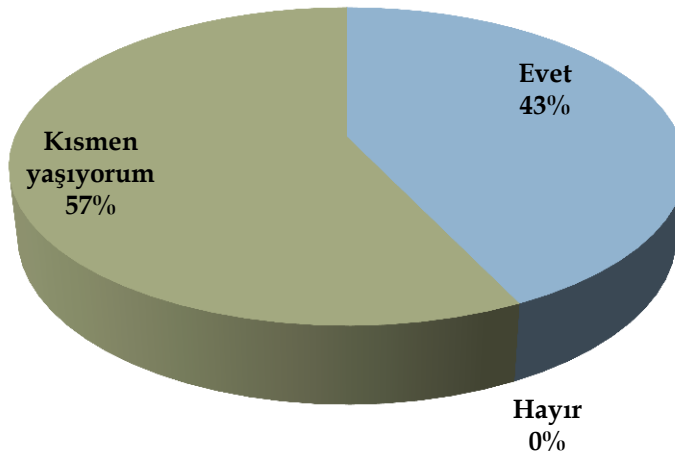
Söz konusu çalışma bulguları, bu tür festivallerin, etkinlik, maliyet, isteklendirme (motivasyon) gibi etkileri sağlayabilecek olan "İyi Yönetişim" önerileri ve "Katılımcı Yaklaşım" üzerine odaklanması gerektiğine işaret etmektedir.

Elde edilen bulgulardan hareketle daha sonraları yapılacak bu tür etkinliklere yol gösterici olması amaçlanmıştır.

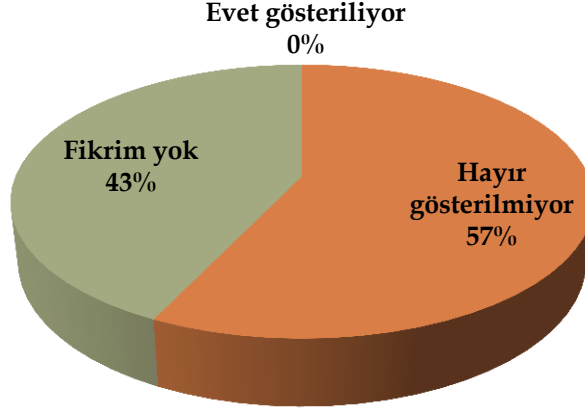
Bu anlamda bir etkinlik veya festivalin ne tür çıktıları olduğunun saptaması bakımından da bir ilktir.

2

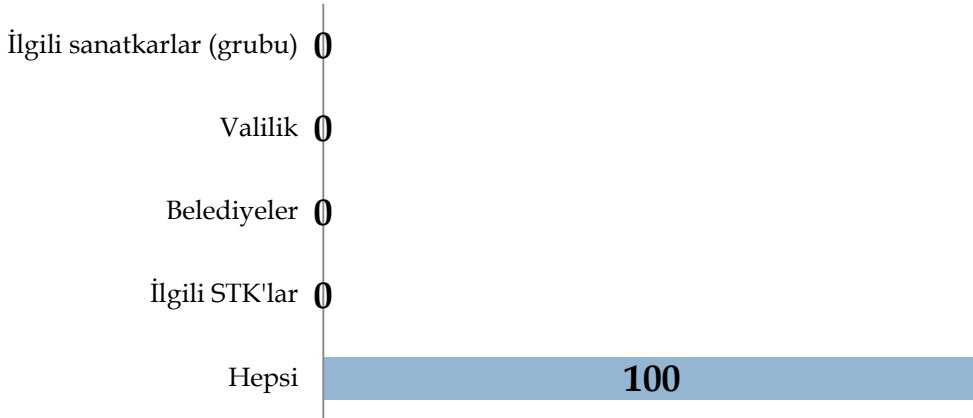
GRAFİKLER-BULGULAR

Bu tür etkinliklerde yaşadığınız en büyük sorun nedir?**Bu tür etkinliklere katılırken finansal sorunlar yaşıyor musunuz?**

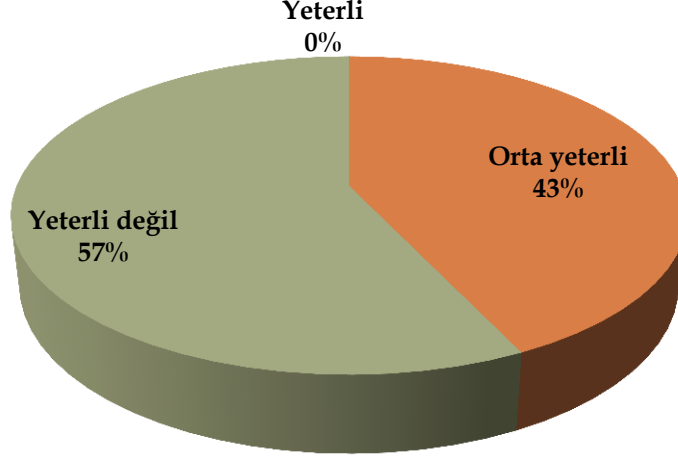
Bu tür etkinlikler planlanırken faaliyetlerin niteliği, tutarlılığı ve sürdürülebilirliği gibi boyutlarına müzakere sürecinde yeterli hassasiyet gösteriliyor mu?

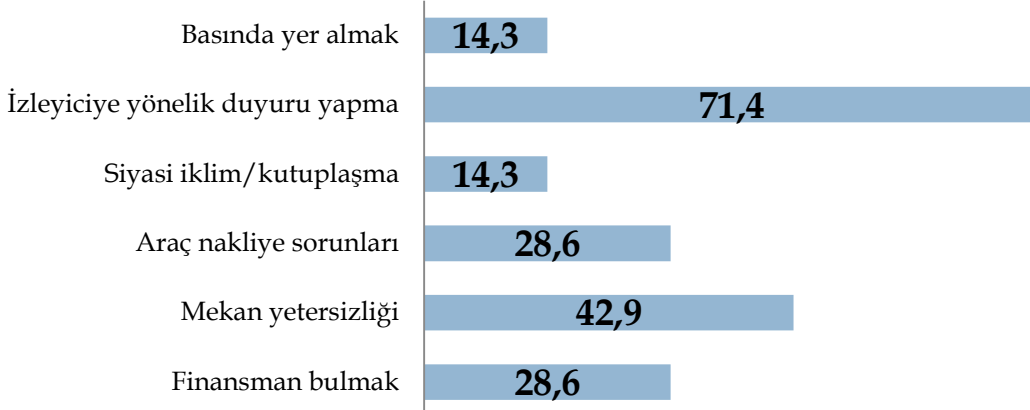
Yerel yönetimlerde bu tür etkinliklerin planlanmasında en etkili aktör sizce kim olmalı?

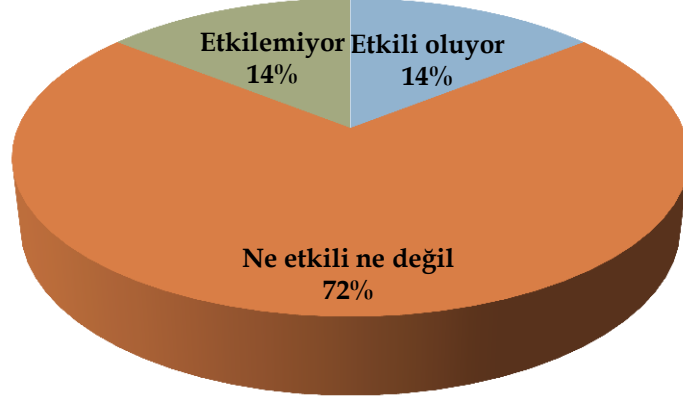
Bu tür etkinliklerin Tokat için ne ölçüde yeterli olduğunı düşünöyörsünüz?

Bu tür etkinlikler düzenlenirken sayılan unsurlardan hangileri sizin için sorun oluyor

Bu tür etkinlikler hedef kitlenize erişmenizi ne ölçüde etkiliyor?

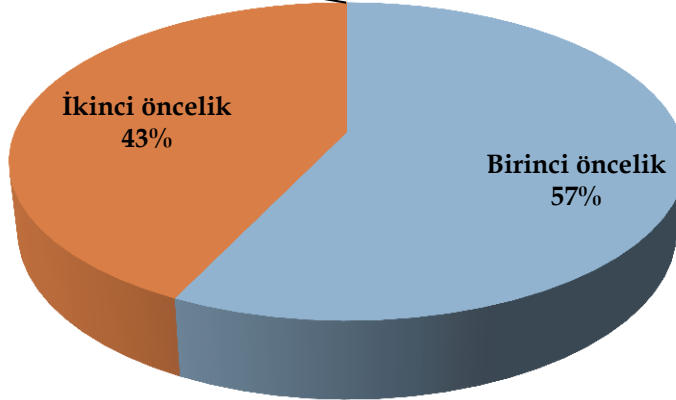

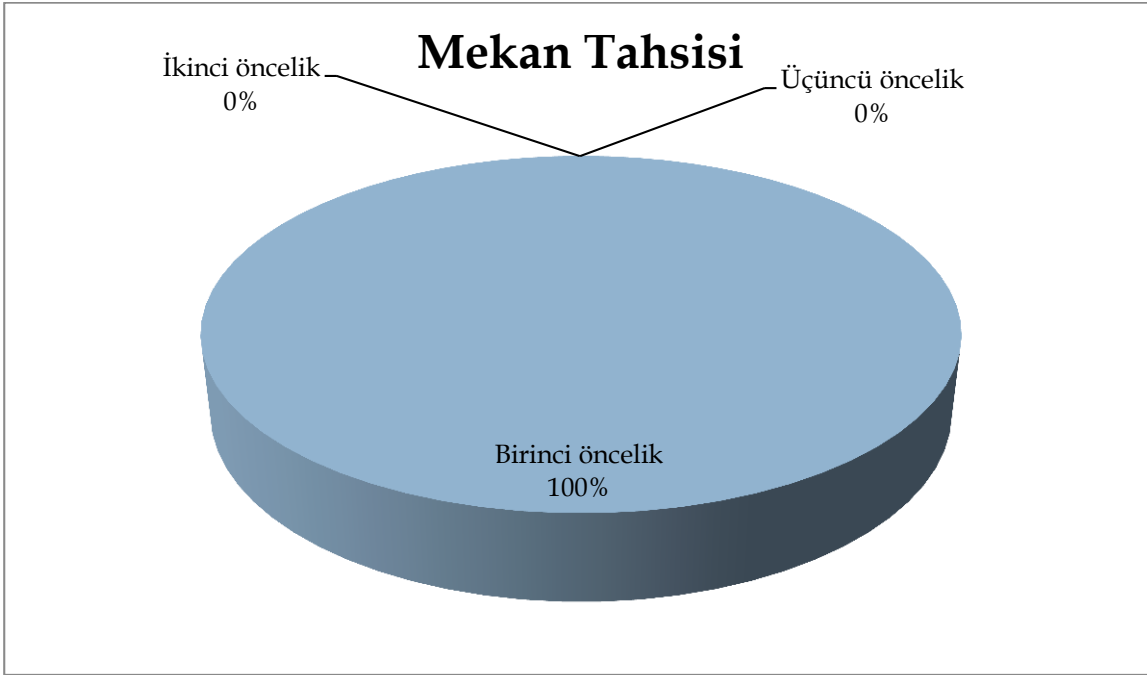
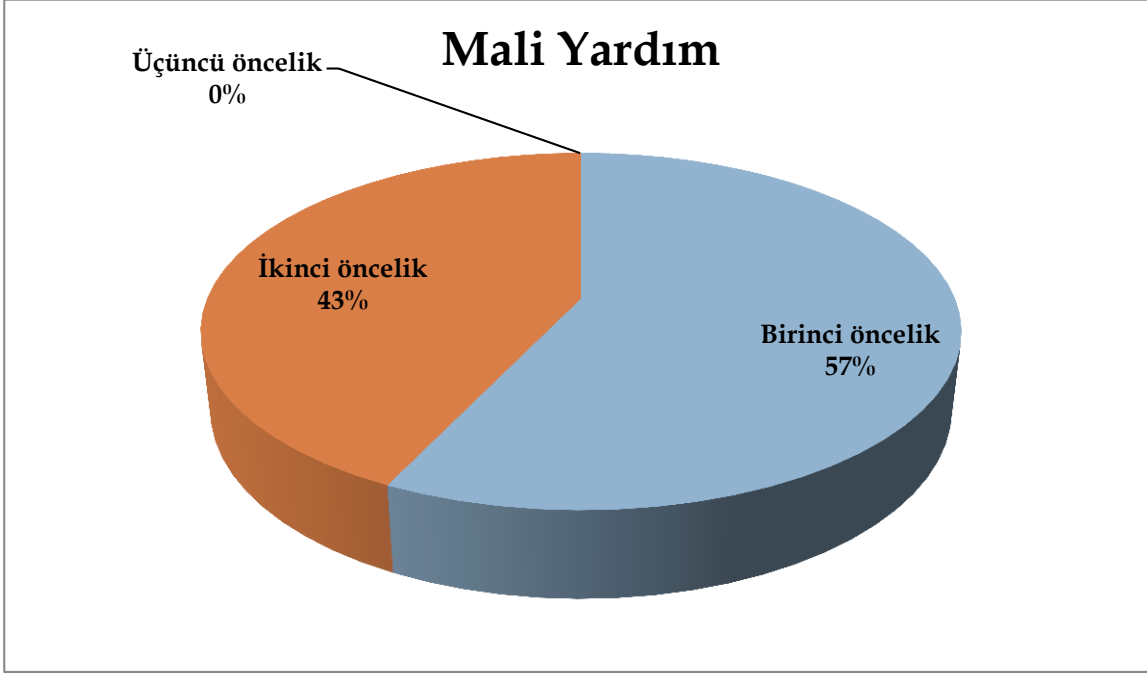
3

YEREL YÖNETİMLERDEN EN ÖNCELİKLİ BEKLENTİLERİNİZ NELERDİR?

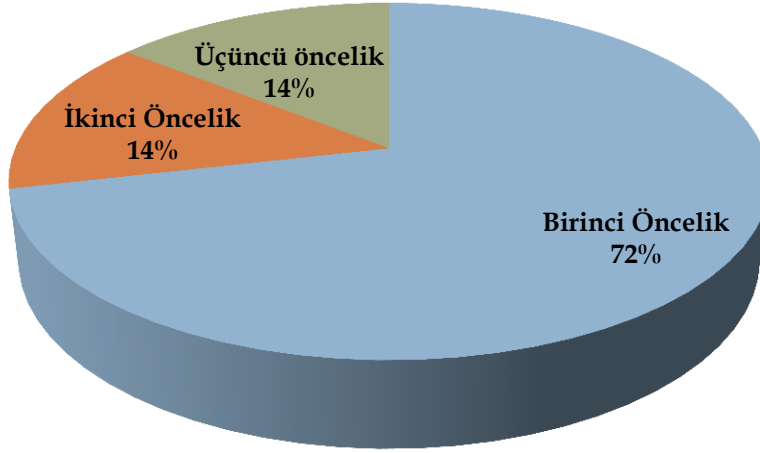
Yerel kültür politikalarının belirlenmesinde söz hakkı

Üçüncü öncelik
0%

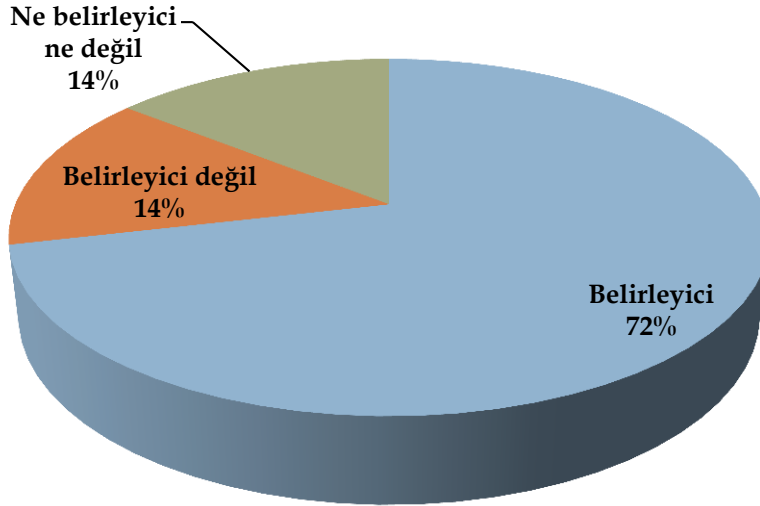
Nakliye Hamaliye Desteđi

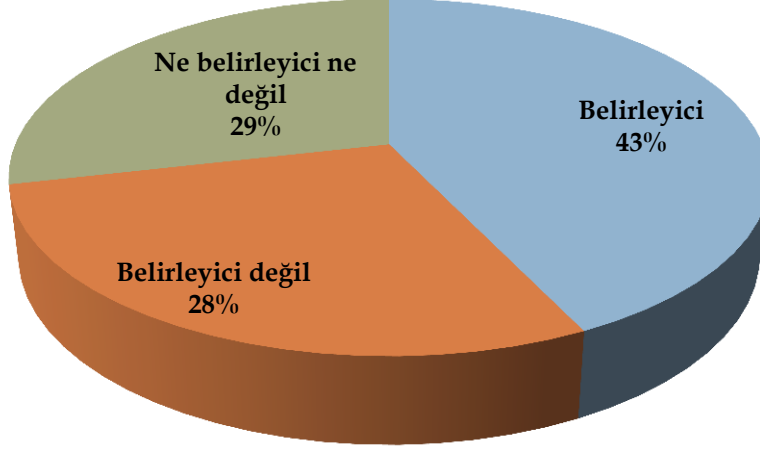
4

STK- BELEDİYE İŞBİRLİĞİNDE AŞAĞIDAKİ UNSURLAR NE DERECE BELİRLEYİCİ OLUYOR?

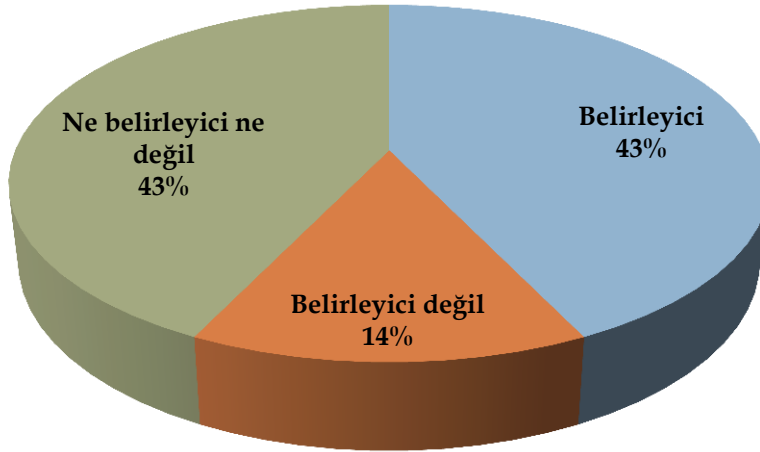
Kişisel Bağlantılar

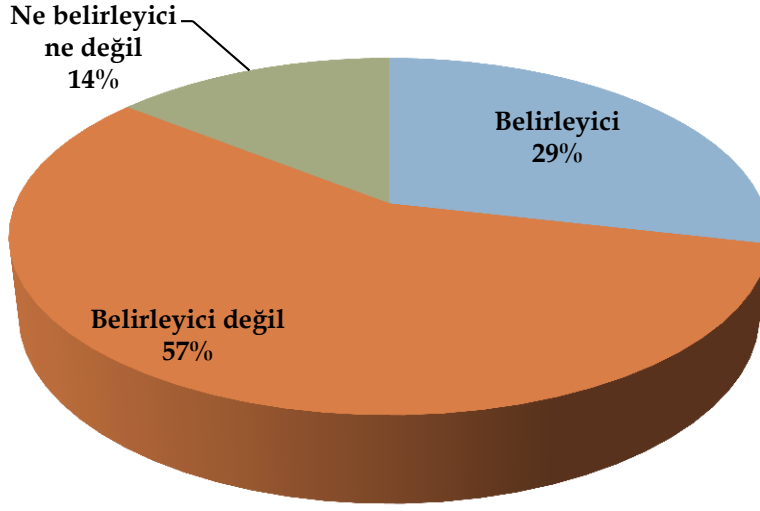
STK'nın Faaliyet Alanı

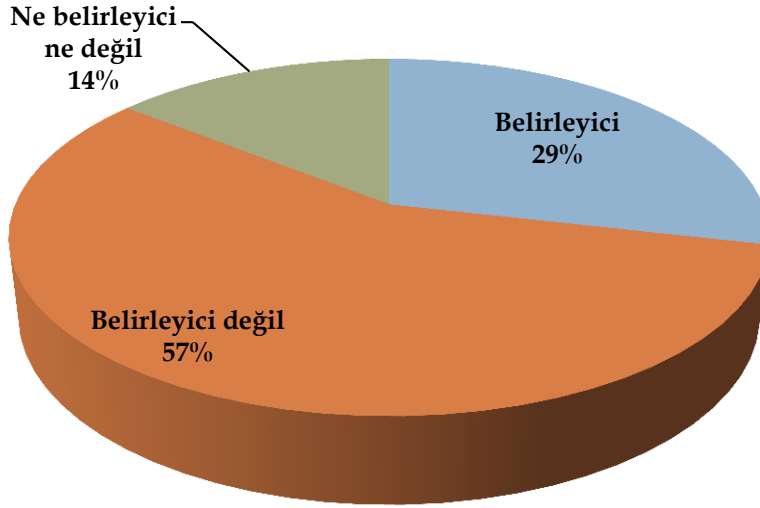
STK'nın Uzmanlığı

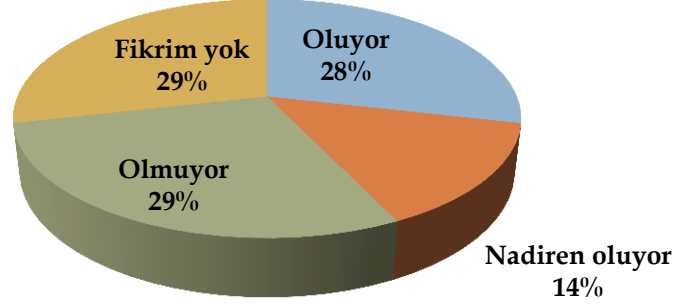
Hedef Kitleye Erişim Gücü

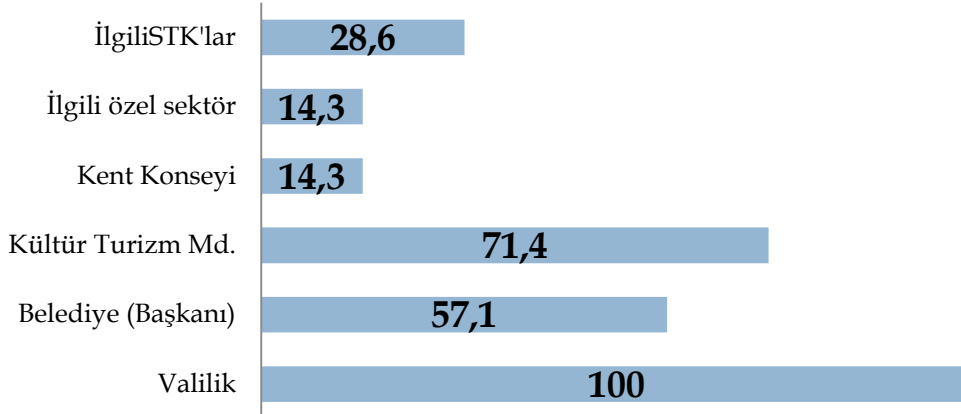
Siyasi Bağlantılar

Belediyenizin yerel kültür ve turizm politikalarına dair kararların verilmesinde ilgili STK'ların etkisi oluyor mu?

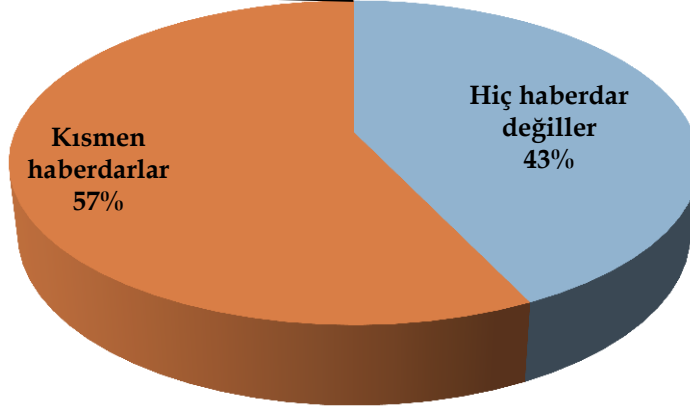

Yerel Kültür Sanat ve Turizm Politikalarına Dair Kararların Verilmesinde Kimlerin Etkisi Oluyor?

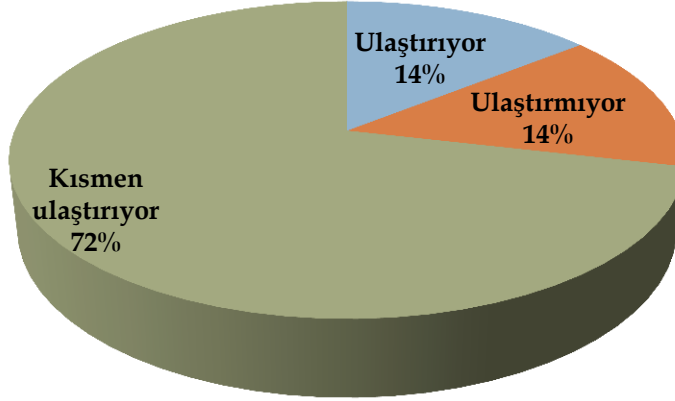

Yaşadığınız Çevrede (Tokat'ta) Kamu Kurumlarının Yürüttüğü Kültürel/ Sanatsal Etkinliklerden Tokat Halkının Yeteri Kadar Haberdar Olduklarını Düşünüyor Musunuz?

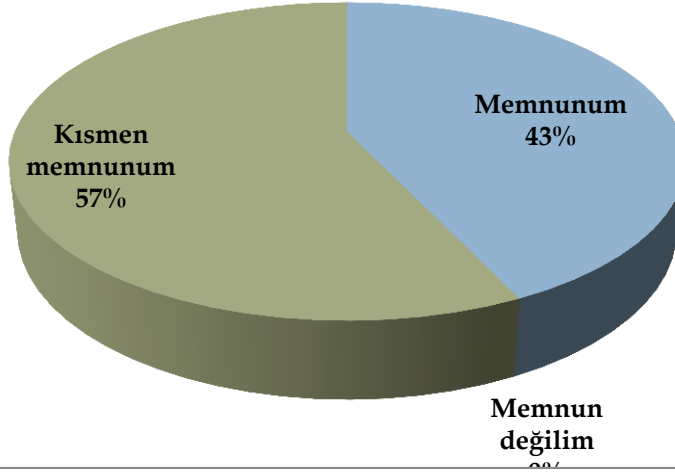
Çoğunlukla haberdarlar
0%

Bu Tür Etkinlikler Sizi Hedef Kitlenize Ulaştırıyor Mu?

Tokat Yaşayan Miras Festivali'ne katılmaktan memnun musunuz?

5

ANALİZ

- Ankete katılanlar bu tür etkinliklerde yaşadıkları en büyük sorun olarak % 57 oranında “uygun olmayan mekânları” görmekteyiz. Katılımcılar transfer ve hamaliye konusunu da bir sorun olarak görmekle beraber, fiziksel yetersizliklere de vurgu yapmaktadırlar.
- Ankete katılanlar bu tür etkinliklere katılırken finansal sorunlar yaşadıklarını ağırlıklı olarak belirtiyorlar. Katılımcıların %43 ü finansal zorluklar yaşadıklarını belirtirken, % 57 oranında “kısmen katılıyorum” yanıtı vermeleri bu sorunun ağırlığına işaret etmektedir.
- Katılımcılar bu tür etkinlikler planlanırken, kendileriyle bir müzakere süreci yapılması konusunda yetkililerin gerekli hassasiyeti göstermediklerini konusunda birleşiyorlar. Bu durum kamu-STK işbirliğinin ve STK’ların karar alma mekanizmalarına aktif katılımlarının önünde bir engel oluşturmaktadır. Kamunun bu tür etkinlikleri tek yönlü bakış açısıyla planlama / yürütme çabası etkinliklerden yeterli yararın elde edilmesini engelliyor ve etkinliklere katılımı da düşürüyor.
- Katılımcılar yukarıdaki bulguyu, “yerel yönetimlerde bu tür etkinliklerim planlanmasında en etkili aktör sizce kim olmalı?” sorusuna verdikleri yanıtla teyit ediyorlar. Katılımcılar bu tür etkinliklerin planlanmasında ilgili sanatkarlar grubunun, valiliğin, belediyelerin, ilgili STK’ların işbirliği içerisinde hep birlikte planlama yapmaları gerektiğine % 100 oranında vurgu yapıyorlar.

- Katılımcılar bu tür etkinliklerin Tokat için yeterli olmadığına birleşiyorlar. Bu tür etkinliklerin düzenlenmesinde izleyiciye yönelik duyuru yapılmamasını öncelikli sorun olarak görüyorlar. Mekân yetersizliği, finansman bulamamak, araç nakliye ve basında yeterince yer almama önemle işaret ettikleri diğer sorunlar.
- Katılımcılar bu tür etkinliklerin kendilerini hedef kitleye ulaştırma konusunda etkili olmadığını düşünüyorlar. Katılımcılar bu nedenle de yerel kültür politikalarının belirlenmesinde, mali yardımlar, mekân tahsisi, nakliye-hamaliye konularında söz hakkı istiyorlar.
- Katılımcıların STK-Belediye işbirliğinde %72 oranında kişisel bağlantıların belirleyici olmasını belirtmeleri, bu tür etkinliklerin düzenlenmesini sağlayan kurum ve kuruluşlarca not edilmeli, kişisel bağlantılar yerini “ortak akla ve katılımcılarla müzakereye” bırakmalıdır.
- STK-Belediye işbirliğinde belirleyici unsurlar olarak belirlenen bulgular bu konularda da iyileştirmeler yapma ihtiyacını ortaya koyuyor.
- katılımcılar, Kamu-STK işbirliği ve diyalogu konusunda yaşanan kopukluk konusundaki rahatsızlıklarını her fırsatta dile getiriyorlar. Katılımcılar belediyenin (ki diğer kamu kurumları için de benzer durum söz konusudur) yerel kültür ve turizm politikalarına dair kararların verilmesinde İlgili STK’ların etkili olmasının önünü açmadıkları görülüyor. Nitekim katılımcılar yerel kültür, sanat ve turizm politikalarına dair kararların verilmesinde % 100 oranında valilik, % 71’4 oranında Kültür Turizm Müdürlüğü, % 57,1 oranında belediye başkanı olduğunu belirtirken, ilgili STK’ların etkisini % 28,6 oranında değerlendiriyorlar.
- Katılımcıların, kamu kurumlarının yürüttüğü kültürel / sanatsal etkinliklerden Tokat halkının yeteri kadar haberdar olduklarını düşünüyor musunuz?” sorusuna % 43 oranında “hiç haberdar değiller” ve %57 oranında da “kısmen haberdarlar” yanıtı vermeleri, bu tür etkinlikleri düzenleyen kurum ve kuruluşların not etmeleri gereken bir bulgudur. Bu tür etkinliklerin kaynağı insandır ve iletişimsizlik en büyük sorundur.
- Yaşanan iletişim sorunundan kaynaklı olmalı ki, bu tür etkinliklerin sanatçıları hedef kitesine ulaştırmasında sorun yaşandığı ortaya çıkıyor.
- Etkinliğe katılan sanatkârların, “Tokat Yaşayan Miras Festivali’ne katılmaktan memnun musunuz?” sorusuna % 57 oranında “kısmen memnunum” şeklindeki “memnuniyetsizlik” içeren yanıtları üzerinde önemle durulması gereken bir konudur.

6

SONUÇ

Daha önceki örnekleri de göz önüne alındığında, bu tür etkinliklerin uygun olmayan mekânlarda, uygun olmayan koşullarda ve uygun olmayan iklim koşullarında (mevsimde) yapılması, sanatkârların bu etkinliklere katılımlarını zayıflatmakla kalmıyor, halkın ilgisini de düşürüyor.

Bu tür etkinliklere işgücü, zaman ve para harcıyarak katılım sağlayan, finansal sorunlar yaşayan sanatkârların bu tür etkinliklerden azami yararı elde etmelerini sağlamak, bu etkinlikleri düzenleyenlerin ilk çıkış noktası olmalıdır.

Tokat'ın önemli ve kronikleşen sorunu kamu-STK diyalogu ve STK'ların karar alma mekanizmalarına aktif katılımının sağlanamamasıdır. Oysa kamu yetkilileri bu tür etkinlikleri bu konuların paydaşlarını dışlamadan, onlarla müzakere ederek planlamalıdır. Bu husus, karar verici konumundaki kamu yetkilileriyle, sivil toplum arasındaki iki yönlü bir etkileşim ve iletişim sürecine dönüşerek, bu tür etkinlik süreçlerini etkili, anlamlı, işler, tüm taraflar için verimli ve sürdürülebilir kılacaktır.

Bu tür etkinliklerde, etkinliğe katılacak olan sanatkârlarla yaşanan iletişimsizlik sorununun, etkinliklere katılmaları beklenen yerel toplumla da yaşandığı görülmektedir. Bu tür etkinlikler etkili bir zaman aralığında, etkili noktalarda (birden fazla noktada), Tokat merkez, Zile, Turhal, Niksar, Erbaa ve Reşadiye'deki açık hava görselleriyle desteklenmelidir. Ayrıca tüm sosyal medya kanalları sponsorluk hizmeti alınarak tüm Tokat yöresine duyurulmalı, sanatkârların ölçek ekonomisinden yararlanması hedeflenmelidir.

Söz konusu etkinlikler katılım sağlayan sanatkârlar için bir maliyet unsuru taşımaktadır. Etkinliğe katılan sanatkârların sırtındaki bu yükün azaltılması için, zaman zaman kamu kaynakları kullanılarak sanatkârların ürünlerinden satın alınmalı, satın alınan ürünler kamu tarafından gelen ziyaretçilerine hediye olarak verilmelidir.

Bu tür etkinlikleri düzenleyen yerel yönetim tepe ve üst idarecileri, sadece açılış ve protokol günü değil, etkinlik boyunca zaman yaratmalı ve sanatkârların stantlarını ziyaret etmelidirler.

Diğer taraftan Kültür Turizm Bakanlığı himayelerinde düzenlenen ve sadece Kültür Turizm Bakanlığı'na kayıtlı geleneksel el sanatkârlarının çağrıldığı bu tür etkinlikler, bir bütünün parçası olan tüm geleneksel el sanatkârlarını ve sanatları bir araya getiremiyor. Oysa kültür turizm bakanlığına kayıtlı olsun ya da olmasın geleneksel el sanatkârları bir bütün olarak ve birlikte, maddi kültür ürünü olarak geçmişten günümüze kültür aktarımı işlevini yerine getiriyor. Kültür (ya da uygarlık) toplumun bir üyesi olarak insanoğlunun kazandığı bilgi, sanat, ahlak, gelenekler ve benzeri diğer yetenek ve alışkanlıkları kapsayan karmaşık bir bütündür (Güvenç, 1996: 101). Bu bütünün bir parçasını da bakanlığa kayıtlı ya da kayıtlı olmayan geleneksel el sanatkârları oluşturmaktadır ve "El sanatları salt ekonomik bir üretim faaliyeti değil; yerel ve ulusal hafızayı, kültür mirasını, kimliği etkileyen yönleri ile sosyolojik, antropolojik ve folklorik boyutları olan bir kavramdır."

Yapılan bu dar kapsamlı çalışma sonuçları el sanatkarımızın bu tür etkinliklere katılım konusunda isteklendirme (motivasyon) düzeyleri düşük olmakla birlikte, genel anlamda isteklendirmeye (motivasyona) uygun düzeyde olduğunu göstermektedir.

Son yarım yüz yılda, usta-çırak ilişkisi çerçevesinde yürütülen bu meslek türlerinin adeta yok olma riski ile karşı karşıya kalması düşünüldüğünde bakanlığa kayıtlı olmayan geleneksel el sanatkârlarının da bu tür etkinliklerde yer alması sağlanmalıdır.

Ali Paşa Mah. GOP 28 Sokak No:11

Kat:1 Daire: 1 TOKAT

GSM: 0552 723 74 01

E-Posta: tokattuder@hotmail.com

www.tokattuder.com

<https://www.facebook.com/TokatTuder>

<https://www.facebook.com/tokatturistik/>